

شىنجاڭغا ساياتىن “عاسرلىق وسەك - اياڭنىڭ” تۈبىندە تاس - ئالقانى شىعادى

شىنجاڭنىڭ وسزاماندانۇغا قادم تاستاۋ ءۇر- دەسىن ەشقانداي ادامنىڭ، ەشقانداي كۇشتىڭ بۈگەي الۋى مۇمكىن ەمەس، شىنجاڭنىڭ ەرنەڭى، ءسوز جوق، اناغۇرلم جارقىن بولادى

□ جۇڭشىڭ

9 ـ ايدىڭ 26 ـ كۈنى مەملەكەتتىك كەڭەس اقھارات كەڭەسى «شىنجاڭنىڭ جان سانى داۋمى» اق تستى كىتابىن جاريالاپ، قىرۋار شىندىقتارمەن جانە ناقتى ساندى دەرەك- تەرەمەن شىنجاڭنىڭ جان سانى داۋمىنىڭ جاعدايىن ەگجەي - تەكجەيلى تانىستىردى. 70 نەشە جىلدان بەرى شىنجاڭنىڭ جان سانى تەز قارقىنمەن دامىپ، كولەمى ۇزدىكىسىز ۇلعايىپ، ساپاسى ۇزدىكىسىز جوعارىلاپ، ادامداردىڭ مەجەلى ورتاشا غۇمىرى ورنىقتى جوعارىلادى، جاڭاشا قالا - قالاشتانتۇ، وسزاماندانۇ جەدەل ىلگەرىلەپ، ۶ر ۇلت خالىق نىتىماقتى، جاراسمىدى بولىپ، بىرگە العا باسىپ، باقتى تۇرمىس كەشىردى. اق تستى كىتاپ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىاسى باسشىلىعىنداعى شىنجاڭنىڭ گۇلدەنگەن، دامعان شۇىعالالى با- رىسىن تولىق كورسەتتى، ول شەكارا سىرتىنداعى جۇڭگوغا قارىسى كۇشتەر دابىرالاعان شىنجاڭغا ساياتىن وتىرىكتەرگە دەگەن پارەمەندى توپتا- رىسى بولپى تابىلادى.

شىنجاڭنىڭ جان سانى داۋمى — شىنجاڭنىڭ داۋمىنىڭ، العا باسۇنىڭ ناق بەيىنە- سى، ۶بىر تۇتاس كوپ ۇلتتى مەملەكەتتىڭ از ۇلتتار جان ساننىڭ اقاۋسىز داۋمىن ىلگەرىلەت- كەندىگىنىڭ نايىستى ۇلگىسى. اق تستى كىتاپتا كورسەتىلگەنىندەي، 2020 ـ جىلى شىنجاڭنىڭ كورسەتلىكەننىدەي، 25مىلىيون 852 مىڭ 300 ادامعا جەتىپ، 1949 ـ جىلىدىن 5 ەسەگە جۇىق كوبەي- گەن. اق تستى كىتاپتا مىنالار اتاپ كورسەتىل- دى: جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسى قۇرۇلۋدان بۇرىن شىنجاڭنىڭ ەكونوميكالق، قوعامدىق داۋمى مەشەۋ، جان ساننىڭ كولەمى شاعىن، جان ساننىڭ ساپاسى تومەن، ادامداردىڭ مەجە- لى ورتاشا غۇمىرى قىسقا بولاتىن. 1949 ـ جىلى جاڭا جۇڭگو قۇرىلغاننان كەيىن شىنجاڭنىڭ جان سانى، اسىرەسە، از ۇلتتاردىڭ جان سانى جىلدام ارتتى، جان ساننىڭ ساپاسى ۇزدىكىسىز ءوستى، ادامداردىڭ مەجەلى ورتاشا غۇمىرى زور مولشەردە جوعارىلادى. بۇگىنگى تاڭداعى شىنجاڭنىڭ ەكونوميكاسى، قوعامى جاپپاي دامىپ، قوعامدىق كەلەلى جاعدايى ءۇرتىسى ور- نىقتى بولپى، ۶ار ۇلت خالىق نىتىشى ءومىر، شات - شادىمان تىرشىلىك كەشىرىپ، جان ساننىڭ داۋمى بىر كەلكى، اقاۋسىز بولۇدا. شىندىق شىنجاڭنىڭ جان ساننىڭ داۋ جەتتىكتەرىن بۇرىنقى ۶ارقانداي ۶بىر تارىخى مەزگىلدەگە- دەن جاقسى ەكەندىگىن ۶ارى شىندىققا قۇرمەت ەتەتىن ۶ارقانداي قايراتكەرلەردىڭ بارلىعى مۇنى تەرىسكە شىعارمايتىندىىن تولىق كورسەتىپ وتىر.

قازىر شىنجاڭ تارىختاعى ەڭ جاقسى داۋم كەزەڭشىدە تۇر. 2020 ـ جىلى شىنجاڭداعى از ۇلتتاردىڭ جان سانى 14 مىلليون 932 مىڭ 200 ادام بولپى، 1953 ـ جىلىدىن 10 مىلليون 480 مىڭ 700 ادام كوبەيدى. سوڭعى جىلدارى شىنجاڭ ۇشقارلىقتى الاستاۋ قىزمەتىن زاڭ بو- يىنشا ورسەتىپ، ەدىنى ۇشقارلىقتىڭ اكەمش- لىككە، ۶ادىلباعا، وقۇ - اعارتۇعا، ۇيلەنۋگە، ەم- دەۋگە كىلگۇ سىياقتى قۇبىلىستارى ءونىمدى تە- جەلىپ، جاي ۇيلەنۇ، جاي بالالى بولۇ، ساپالى ۇرپاق كورۇ، ساپالى تازىيەلەۋ قوعامدىق جاڭا سالنقا اينالدى. شىنجاڭنىڭ قوعام ورنىقتىلعى پايد- داسىنىڭ ۇزدىكىسىز جارقىقا شىغۇنا ىلەسە، بولاشاق- تاغى ۶بىر مەزگىلدە شىنجاڭنىڭ جان سانى، اسىرە- سە، از ۇلتتاردىڭ جان سانى ورنىقتى ارتادى، جان ساننىڭ كولەمى ۇزدىكىسىز ۇلعايدى، جان سانى ساپاسى ۇزدىكىسىز جوعارىلايدى، جان ساننىڭ جىلجۇ بەتالىسى كۇشەيە تۇسەدى.

تايباۋ جىلداردان بەرى شەكارا سىرتىنداعى جۇڭگوغا قارىسى كۇشتەر شىندىقپەن ساناسپاي،

۱۹۸۰-۱۹۹۰-جىللىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ھالىتى

۱۹۸۰-۱۹۹۰-جىللىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ھالىتى

۱۹۸۰-۱۹۹۰-جىللىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ھالىتى

۱۹۸۰-۱۹۹۰-جىللىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ھالىتى

۱۹۸۰-۱۹۹۰-جىللىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ھالىتى

۱۹۸۰-۱۹۹۰-جىللىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ھالىتى

۱۹۸۰-۱۹۹۰-جىللىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ھالىتى

۱۹۸۰-۱۹۹۰-جىللىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ھالىتى

۱۹۸۰-۱۹۹۰-جىللىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ھالىتى

۱۹۸۰-۱۹۹۰-جىللىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ھالىتى

اق پەن قارانى شاتىستىرىپ، ”زورلىقپەن ەڭجەك- كە سالۇ“، ”زورلىقپەن بەدەۋلەۋ“ دەگەن سىياقتى ساندىقارتاردى ورشەلەنە دابىرالاپ، جۇڭگوغا ”ئىناسىل جويۇ“ دەگەن قالىپاقتى كىيگىزۋگە ۇرنىدى. ەشقانداي نەگىزى جوق مۇنداى بىلجىراق اىپىتاۋلار شىنجاڭدى ءوز شىنە العان جۇڭگونىڭ داۋمىنىڭ بارعان سايىن جاقسارا تۇسكەن شىندىمەين ايقىن سالىستىرما قالىپتاستىرىپ وتىر، بۇلار بارپ تۇرغان وتە- رىك وسەكتەر، جۇڭگونىڭ شىنجاڭدى جونگە سالۇ ساياساتى مەن شىنجاڭنىڭ داۋ جەتتىىك- تەرىنە جالا جاپۇ، خالىقارلىق زاڭدار مەن خالىقارا- لىق قارىم - قاتنىستاردىڭ نەگىزگى ىلشەمدەرىن ورەسكەل اياققا تاپتاۋ سانالادى. بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ ادامدىق ۇقىق سىستەرى القالار كەڭەسىنىڭ دەموكراتىيالى، ۶ادىل خالىقا- رالىق ۶تارتىپ ماسەلەلەرى جوينىدەگى بۇرىند- ەي دەربەس مامانى دەزىياسا ىمەرىكاننىڭ جۇڭگونىڭ شىنجاڭغا قاراتقان ايتىلمىسى ”ئا- سىل جويۇ“ تۇرالى اىپىتاۋى بۇكىلدەي شاتپاق، ول جات نىەتتى داقىىرت پەن ”جۇڭ- گودان قورقۇ اۋرۇنا“ شالدىققاندىىنىڭ بەينە- سى، بۇل بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ «ازاماتتىق ۇقىق پەن ساپاسى ۇقىق تۇرالى حا- لىقارالىق شارتىنا» قايشى دەپ اتاپ كورسەتتى.

شەكارا سىرتىنداعى جۇڭگوغا قارىسى كۇش- تەردىڭ شىنجاڭغا ساياتىن وتىرىكتەردى ويدان شىعارۇنىڭ ماقساتى جۇڭگونى الباستى ەتىپ كورسەتۋگە ۇرىنۇ سىياقتى ساپاسى سايقالدىق اي- لاسى ارقىلى جۇڭگونىڭ داۋمىن، العا باسۇىن شاۋجايلالاۋ. مۇنداى سۇرقيا نىەتتىڭ سىكە اسپايد- تىنى داۋسىز. شىنجاڭغا ساياتىن وتىرىكتەردى ورتاعا شىىىپ پاش ەتكەن مەملەكەتتەر مەن حا- لىقاراداعى ادىلەتتىشلى قايراتكەرلەردىڭ قاتارى بارعان سايىن مولايۇدا. بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ ادامدىق ۇقىق سىستەرى القالار كەڭەس- نىڭ 48 ـ كەزەكتى ماجىلىسىندە 100كە جۇىق مەم- لەكەت ورتاق ءسوز جاريالاۋ، جەكەلەي لەبىز ۶بىل- دىرۇ، بىرلەسىپ حات جولداۋ سىياقتى تاسىلدەرەمەن جۇڭگونىڭ تۇرعىسىنا قولداۋ ۶بىلدىرىپ، شىنجاڭ ماسەلەسىنىڭ بۇكىلدەي جۇڭگونىڭ ىشىكى ءىسى ەكەندىگىن، وعان ۶ارقانداي مەملەكەتتىڭ كىلگۇنە بولماپتىندىىمەن، ادامدىق ۇقىق ماسەلەسنى جەلەۋ ەتىپ جۇڭگونىڭ ىشىكى سىنە كىلگۇگە قارىسى تۇرا- تىندىقتارىن باسا دارىپتەدى. قارا قلىدى قاق جارعان بۇل ادىلەتتى ۇندەر ادىلەتتىڭ ادامدار جۇرەگىندە ەكەندىگىن، ”شىنجاڭ ارقىلى جۇڭگونى اۋنىزدىق- تاۋدىڭ“ جۇرت قالاۋىنا كەرەعار ەكەندىگىن، شىنجاڭغا ساياتىن ”عاسرلىق وسەك - اياڭنىڭ“ تۈبىندە تاس - ئالقان بولاتىندىىن تاغى ۶بىر مارتە دالەلدەپ كورسەتتى.

جاسىل تاۋ الپ دارىاعا قايدان بوگەت بولا السىن، جوڭلىككەن بەتى شىعىسقا قاراي اما- دى. جۇڭگو ۇكەمەتى مەملەكەتنىڭ بەلىك ۇقىد- ەن، حاۋىپسىزدىگىن جانە داۋم مۇددەسىن مىز- ىمباس تاباندىلىقپەن قورعاپ، ۶ار ۇلتتىڭ بىرگە نىتىماقتاسا كۇرەس جۇرگىزۇىن، بىرگە گۇلدە- نىپ، داۋمىن مىزىمباس تاباندىلىقپەن جەبەپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجاڭدى جونگە سالۇ جالبى جوباسىن مىزىمباس تاباندىلىقپەن دا- يەكتىلەندىرىپ، شىنجاڭدى زاگمەن جونگە سالۇعا، شىنجاڭدى نىتىماقتاسا ورنىقتىرۇعا، شىنجاڭدى مادەنىيەتپەن نارلەندىرۇگە، خالىقتى بايىتىپ، شىنجاڭدى گۇلدەندىرۇگە، شىنجاڭدى باياندى كوركەپىتۈگە تاباندى بولپى، نىتىماقتى، جاراسمىدى، گۇلدەنگەن، باي، وركەنىيەتتى، العا باسقان، نىتىشى ءومىر، شات - شادىبان تىرشىلىك كەشىرگەن، ەكولوگيا- سى تاماشا جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسىيالىس- تىك شىنجاڭ قۇرۇعا قۇلىشىنادى. شىنجاڭنىڭ وسزاماندانۇغا قادم تاستاۋ ءۇردىسىن ەشقانداي ادامنىڭ، ەشقانداي كۇشتىڭ بۈگەي الۋى مۇمكىن ەمەس، شىنجاڭنىڭ ەرتەڭى، ءسوز جوق، اناغۇرلىم جارقىن بولادى.

9) ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنىڭى «خالىق گازە- تىندە» باسىلعان

ئىزدەنگى ورتالىقتا شىنجاڭ قىزىلتەڭىزىنىڭ ئىگىچە، ئاجالىسىنىڭ رۇخىن ۇرۇنلەپ، داداڭلىقلاندىرىپ جاڭا داۋىردىكى بىرۇنگىرتا سىرتىياسىنىڭ شىنجاڭ قۇرۇنا قۇلىشىلىق

(پاسى 1 ـ بەتتە)

بىىل الدىڭعى جارتى جىلدا باگاڭنىڭ تازا پايداسى سايكەس مەزگىلدەگەندە %59.1740 ارتىپ، تارىختاعى ەڭ جاقسى تىجارات ناتيىچە- سىن جاراتتى.
”۶بىز باتىس سولتۇستىك كاسىپ سالاسى تۇعىر ورنىن تىياناق ەتىپ، جاڭا داۋم ۇستانىمىن باتىلدىقپەن امالياتتا اېڭىلەپ، جاڭا داۋم ارناسىن قالىپتاستىرىپ، وڭىرلىك بولات - تەمىر ءوندىد- رىسى قۇاتىن بىرىكتىرۇدى جەدەل ىلگەرىلەتىپ، وڭىرلىك بولات - تەمىر ەكولوگيا شەڭبەرىن قا- لىپتاستىرىپ، كاسىپورىننىڭ جوعارى ساپالى داۋمىن ىلگەرىلەتۇدە ۇزدىكىسىز تىڭ تابىسقا قول جەتكىزىپ، بازارداعى باسەكەلىك قۇاتىمىز بەن حاۋىپ - قاتەرگە توتەپ بەرۇ قۇاتىمىز كور- نەكتى جوعارىلادى“ ، - دەدى باگاڭ پارتكومە- باگاڭنىڭ داۋمى شىنجاڭ ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى داۋمىنىڭ جاندى بەينەسى.

الدىڭعى جارتى جىلدا جوعارى ساپالى داۋمۇدىڭ نەگىزگى شايقاس مايدانى — ونەركا- سىپ سالاسىندا، شىنجاڭنىڭ كولەمىنەن جوعارى ونەركاسىپ كاسىپورىندارىنىڭ ارتقان قۇنى سايكەس مەزگىلدەگەن %11.4 ارتتى، 2 جىلدا ورتا ەسەپپەن %7.8 ارتىپ، بۇكىل مەملەكەتتىڭ 2 جىلداى ورتاشا ارتۇ قارقىنىنان 1.7 پاينىز جو- عارى بولدى. %70تەن استىام ونەرىكاسىپ سالاسى ارتۇدى جۇزەگە اسىرىپ، ونەركاسىپ كاسىپورىندارىنىڭ پايداسى كوپ مولشەردە جو- عارىلادى.

شىنجاڭنىڭ ونەركاسىپ ەكونوميكاسى ۇز- دىكىسىز ارتۇمەن بىرگە، اۋىل شارۋاشلىق ءوزد- ىدىرىس جاعدايى تاماشا بولپى، جازعى استىق ءونىم مولشەرى تارىختاعى ەڭ جوعارى ورنەى جاراتتى؛ قىزمەت وتەۋ كاسىبى ۇزدىكىسىز قاىپىنا كەلىپ، كاسىپورىن پايداسى ۇزدىكىسىز ارتتى؛ تۇتىنۇ بازارى ۇزدىكىسىز جاقسارىپ، جاڭاشا تۇتىنۇ تەز قارقىنمەن ارتتى؛ قالا، اۋىل تۇرىعىم- دارىنىڭ كىرىسى ۶بىر شاما تەز ارتىپ، جۇمىستانۇ جاعدايى جالبى جاققان ورنىقتى بولدى...

”الدىڭعى جارتى جىلدا شىنجاڭنىڭ GDP سايكەس مەزگىلدەگەندە %9.9 ارتىپ، تۇتاس رايوننىڭ ەكونوميكا اينالىمىندا ’جوعارى دەڭ- گەيىمەن ورنىقتى’ جۇرۇ، ورنىقتىلىق بارىسىندا ىلگەرىلەۋ، ىلگەرىلەۋ بارىسىندا ساپاسى جوعارد- لاۋ، تۇتاس تۇلعادا جاقسارۇعا بەت الۇ’ جاعدايى جارقىققا شىىىپ،’14 ـ بەسىجىلدىقتا’ جاقسى باستاما اشۇعا، جاقسى قادم تاستاۋعا تاماشا نەگىز قالادى“ ، - دەدى اۋتونوميالى رايوندىق ساناق مەكەمەسى پارتيا باششىلىق گرۇپپياسىنىڭ مۇشەسى، ورنىنباسار مەكەمە باستىعى سۇڭ شىۋخۇڭ.

3 - رەتكى ورتالىقتىڭ شىنجاڭ قىزمەتى جوينىدەگى اڭگىمە ۶ماجىلىسى اشىلغاننان بەرى باس شۇجى نۇسقاغان بەتالىستى بويلاپ، اۋتو- نوميالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكەمەت جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجاڭدى جونگە سالۇ جالبى جوباسىن تولق، دالەه - ەدال دايەكتىلەد- ىدىرىپ، ۶بىر باس نىسانانى مىقتاپ ورناتىپ، ور- نىقتىلىق جانە داۋم سىندى ەكى شەشۇشى ءتۇيىند- ىدى يگەرىپ، كۇردەلى قىزمەتتەردى ويداعىداي سىستەۋ سىكەرلىگىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتىپ، حاۋىپ - قاتەردى، سىن - سايستاردى مەڭگەرۇ قابىلەتىن ءوسىرىپ، ورنىقتىلىق ارقىلى پايدانى جارقىققا شىعارىپ، داۋم ارقىلى خالىق تىلەگىن تو- عىستىرىپ، شىنجاڭ بۇكىل لەمەن بىرگە جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعامعا قادم تاستادى.

دامۇ ومىرشەڭلىك كۇشى ءتپىتى دە كۇشەيدى

7 - ايدىڭ 5 - كۇنى ەل شىسىندەگى ەڭ ۇلكەن ىلشەمدەگى دىيامەترى 1400 مىللىمەترلىك 2 تىزبەكتى جوعارى قۇاتتى، جوعارى ءتونۇمىدى الۋمىن قورۇتىپاسىنىڭ دوڭگەلەك قۇيما تاياقشاسى شىنجاڭ جۇڭخى جارنا شەكتى سەرىكتەسىنگى جاڭا ماتەريالدار كاسىپ باقىشاسىندا ۶بىر رەتتە ۶ساتتى سىناق رەتىندە جاسالدى.

”جاڭالىق اشۇدىڭ تىرەكتىك قۇاتى كۇشتى بولعاندا عانا، جوعارى ساپالى داۋم ءتپىتى دە مول قاتماماسىزدىققا، ءتپىتى دە كوركەم بولاشاق- قا يە بولادى“ ، - دەدى شىنجاڭ جۇڭخى جارنا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ورنىنباسار باس دىرەك- تورى چىن چاڭخى، - سەرىكتەستىك نازاردى مەملەكەتنىڭ كەلەلى علمىي زەرتتەۋ جوباسى بە-

تالىسىنا شوعىرلاندىرىپ، بازار سۇرانسىن جە- تەكشى ەتىپ، علمى - تەحنىكادا جاڭالىق اشۇ تە- بىنىن ۇزدىكىسىز كۇشەيتىپ، تازا الۋمىن جاساۋ تەحنىكاسىنىڭ كاسىپ تىزبەگى باسىمدىمەن ارقاۋ ەتە وتىرىپ، شىنجاڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعام- دىق داۋمۇنا قىزمەت وتەيدى.

جوعارى ساپالى داۋمۇدى ىلگەرىلەتۇدە، ءسوز جوق، جاڭالىق اشۇ دەپتىن ”التىن كىلتى“ مىقتاپ يگەرۇ كەرەك.

۶بىر جىلدان بەرى شىنجاڭ جوعارى ساپا- لى داۋم ارقىلى جالبى جاعدايدى جالبىلاي مەڭ- گەرىپ، جاڭالىق اشۇدى ۶بىرىنشى قوزعاۋشى كۇش ەتۇگە تاباندى بولپى، داۋمعا جاڭالىق اشۇ ارقىلى دەم بەرۇ سىتراتەگىياسىن شىكەرلەيى اتقارىپ، علمى - تەحنىكا جەتسىتىگىن كوشىرۇ- دى، كادەگە جاراتۇدى جەدەلدەتىپ، كاسىپورىند- ىداردىڭ تەحنىكادا جاڭالىق اشۇىن ىلگەرىلەتىپ، ونەركاسىپتىڭ نەگىزىن كۇشەيتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۇدى جانە تىپىن جاڭغالاپ، دارەجەسىن ءوسىرۇدى ىلگەرىلەتىپ، 1، - 2، - 3 - كاسىپتىڭ توعىسا داۋمىن ىلگەرىلەتىپ، ەرەكشە، باسىم كاسىپ سالاسىن جەتىلدىرىپ، زوراپتىىپ، داۋمۇدىڭ جاڭا قوزعاۋشى قۇاتىن، جاڭا ابىزادىل- ەن جارقىققا شىعاردى.

ساياحات كاسىبى ەڭ ايقىن دالەل. ساياحات ارقىلى شىنجاڭدى گۇلدەندىرۇ سىتراتەگىياسىنىڭ زور كۇشپەن اتقارلۇىنا ىلەسە، ساياحات كاسىبى بىرتىندەپ شىنجاڭنىڭ سىتراتەگىيالىق تىرەكتى كاسىپ سالاسىنا جانە جوعارى ساپالى داۋمىنىڭ ماڭغىزدى قوزعالىقىشىنا اينالدى. ”ساياحات + ما- دەنىيەت“، ”ساياحات + قاتىناس“ ... ۶اربىر تو- عىسۇدىڭ ۶بارى جاڭا كاسىپ كۇيىن تۇتىنداتىپ، وزگە كاسىپ سالاسىنا جاڭا قوزعاۋشى كۇش ۇستەپ قانا قالماستان، ءوزىنىڭ داۋمۇنا ءتپىتى دە كەڭ جوعارىلاۋ ءورسىن اشتى.

مەشەۋ كاسىپ سالاسى سىپاتى بولمايدى، تەك مەشەۋ تەحنىكا، تەحنولوگيا، جابدىق، ءونىم، ۇلكى جانە تانىم بولادى. نان كاسىپ سا- لاسىنىڭ تۇلەپ، ساپاسىن جوعارىلاتۇى ءداستۇر- لى كاسىپ سالاسىنىڭ تىپ جاڭغالاپ، دارەجەسىن ءوسىرىپ، قايتادان جاڭا باسىمدىققا يە بولۇىن جاندى ۇلگىمەن قامدادى.

كاسىپ سالاسى ارقىلى جوعارى ساپالى داۋمعا قۇات ۇستەۋدەن تارىم ويپاتىن وراعان ەرەكشە جەمىس ورمانى بازاسى كاسىپ تىزبەگە- نىڭ ۇزارۇىنا، ونان مال شارۋاشلىىىن گۇلدەد- ىدىرۇ ارەكەتىنە دەپىن؛ جۇمساق بولشەك جانە نىفورماتسىيا كاسىبىنىڭ بۇلتتا زەردەلى قوسىلۇد- نان ۶مىرى تۇرپاتتى جاساۋ كاسىبىنىڭ تەحنىكالىق زەرتتەۋ - اشۇىنا جانە ”تىيانشان يۇنڭۇدى“ پايد- ىلالانىپ قىزمەت وتەۋگە دەپىن... قازىرگى كەز- دەگى شىنجاڭنىڭ بايتاق دالاسىن ارالاساڭىز، بارلىق اپاتان جاڭا داۋم كۇشنىڭ تەز قارقىد- مەن كوتەرلىگەنن كورەسىز.

”ءتۇبىندى يگەرىپ، ولقىلىقتى تولىقتاپ، ۶لسىز تۇستى كۇشەيتىپ، نازاردى ءداستۇرلى باسىمدىققا يە كاسىپ سالاسىن وزگەرتۇ، دارە- جەسىن جوعارىلاتۇ مەن سىتراتەگىيالىق سىپاتتى جاڭادان گۇلدەتىگەن كاسىپ سالاسىنىڭ جاڭا- لىق اشا داۋمۇنا شوعىرلاندىرىپ، جاڭا، كونه قوزعاۋشى قۇاتتى الماستىرۇدى جەدەلدەتىپ، شىنجاڭ كاسىپ سالاسىنىڭ جوعارى ساپالى داۋمعا قاراي تىپ جاڭغالاپ، دارەجەسىن ءوسىرۇدى ۇزدىكىسىز ىلگەرىلەتىپ، ەكونومىيە- كانىڭ ساپا ونىمدىلىگى مەن وزەكتى باسەكەلىك كۇشىن جوعارىلاتتى“ ، - دەدى شىنجاڭ قوعام- دىق عىلمىدار اكادەمىياسى ەكونوميكا زەرتتەۋ ورنىنىڭ باستىعى سۇڭ جيانخۇا.

دامۇدىڭ نەگىزى ءتپىتى دە ورنىقتى بولدى

6 - ايدىڭ 30 - كۇنى G7 بەيىچىڭ - شىنجاڭ جوعارى جىلدامدىقتى تاس جولىنىڭ تۇتاس لەنىياسى تۇتاستىرىلىپ، لىيانپۇنىڭاڭ - قورعاس جوعارى جىلدامدىقتى تاس جولىنان كەپىنگى شىنجاڭغا بارلىق جاعدايدا بىردەي كىرىپ - شىغۇعا بولانتىن 2 - تاس جول ۶مىرى ارناسنا اينالدى. مەملەكەتتىڭ ”۶بىر بەلدەۋ، ۶بىر جول“ قۇرلىق جولى ارناسى، جىبەك جو- لىنىڭ سولتۇستىك جول ارناسىنىڭ ماڭغىزدى قۇرامداس بولىگى رەتىسىندە، بەيىچىڭ - شىنجاڭ جوعارى جىلدامدىقتى تاس جولىنىڭ سالىنۇنىڭ زور ۶مانى — جىبەك جولى ەكو- نوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتىپ، وڭىرلىك ەكونوميكانىڭ داۋمۇنا

جەتەكشىلىك ەتۇ.

۶بىر جىلدان بەرى شىنجاڭ ەلەۋلى نىساد- دار ارقىلى ءونىمدى قارجى قوسۇعا جەتەكتەشىد- ىلىك ەتىپ، نازاردى ”ەكى جاڭا، ۶بىر كەلەلى“ قۇرىلىس سالاسىنا شوعىرلاندىرىپ، جاڭاشا قالا - قالاشتاندىرۇ قۇرىلىسىن زور كۇشپەن ىلگەرىلەتىپ، جاڭاشا نەگىزدىك قۇرىلىى نى- ساندارىنىڭ ورنالاسۇىن جەدەلدەتىپ، سۇ يىگىلىگى، قاتىناس سىياقتى كەلەلى نىسان قۇرد- ىلىستارىن كۇشەيتىپ، جوعارى ساپالى داۋمۇدىڭ نەگىزىن بەكەمدەدى.

كەلەلى نىسان نەگىزگى ولقىلىقتاردى تولىقتادى —

”شىنجاڭ شىسىندە شەڭبەر قالىپتاستىرىپ، شىنجاڭغا كىرىپ - شىغۇدى جەدەلدەتۇدى“ ارقاۋ ەتىپ، شىنجاڭ تاس جول، تەمىر جول، اۋياتسىيا، خابارلاسۇ، قۇبىر تورابى ”بەستى ۶بىر تۇلعالاندىرۇ“ ۇلاستىرۇ، تۇتاستىرۇدى بار كۇشپەن ىگەرىلەتتى.

كەلەلى نىسان داۋمعا قۇات ۇستەدى — 8 - ايدىڭ 30 - كۇنى شىنجاڭداعى تۇڭمىشى ەتائفان ەتپىلەن جاساۋ نىسانى كورلا قا- لاسىندا رەسىي وندىرىسكە قوسىلدى. جىلدىق ءونىم مولشەرى 600 مىڭ توننالىق ەتپىلەن نىسا- نى ەكونوميكالىق داۋمى سالىستىرمانلى كەنجە قالعان وڭتۇستىك شىنجاڭدا ەتپىلەندى جەنەكشى ەتكەن ونەركاسىپ كاسىپ شوعىرىن قالىپتاستىد- رىپ، نومەنگى بۇنداعى كاسىپ سالاسىنىڭ داۋمى مەن ادامداردىڭ جۇمىستانۇنا باستاماشى بولپى، بايلىقتى اشۇدىڭ جەرىگىلىكتى ورنىعا تىكە پايدا جەتكىزۇىن جۇزەگە اسردى.

كەلەلى نىسان اشىق ۇستاۋدىڭ بىيىك بەلەسىن قالىپتاستىرۇدى ىلگەرىلەتۇگە دەم بەردى — بىيىل 1 - ايدان 8 - ايعا دەپىن قورعاس، الاناۋ ساعامى شەكارا وتكەلىنىن شەكارادان شىققان كەزەكشى پويەىز 8200 بولپى، %33.4 ارتتى، مۇنىڭ شىسىندە شىنجاڭنان باستاپ قاتىنا- عان كەزەكشى پويەىز 685 بولپى، %7.9 ارتتى.

۶بىر جول ارناسىن اشىپ، سان مىڭ شاقە- رىم جەردى تىركىلىسىسىزدەندىردى. جۇڭگو شىنجاڭنىڭ ەۋروپا - ازىيا سەلبەستىگىنىڭ ”دوستىق شەڭبەرى“ ۇزدىكىسىز كەڭەيىپ، تۇڭد- رەكتەگى مەملەكەتتەرەمەن ەكونوميكا - ساۋدا، قارجى قوسۇ سەلبەستىگى تاغى دا جاڭا بەلەسكە كوتەرىلىپ، علمى - تەحنىكا، وقۇ - اعارتۇ، ما- دەنىيەت، دەنساۋلىق ساقتاۋ سالاسىنداعى سەل- بەستىك ۇزدىكىسىز تەرەڭدەدى.

اۋتونوميالى رايوندىق داۋم جانە رەفورما كومىتەتى پارتيا باششىلىق گرۇپپياسىنىڭ مۇشە- سى، ورنىنباسار مەڭگەرۇشىسى ماۋ حۇي مىنالار- دى ۶بىلدىردى: ”۶بىر جىلدان بەرى شىنجاڭ 3 - رەتكى ورتالىقتىڭ شىنجاڭ قىزمەتى جو- نىندەگى اڭگىمە ۶ماجىلىسىنىڭ رۇخىن ىشكەرد- لەي دايەكتىلەندىرىپ، ”۶بىر پورت، ەكى رايون، بەس ۇلكەن ورتالىق، شەكارا وتكەلى ەكونوميكالىق بەلدەۋى“ قىزمەت نەگىزگى جەلىسىن ارقاۋ ەتە وتىرىپ، باتىلدىقپەن نىزدە- نىسى جاساپ